

D-ových jsou jisté rozpory, ty se však netýkají v podstatě osudných zásilek zboží, a mohou mítí původ ve spletilosti případu, jednajícího o větším počtu zásilek dodaných již před delší dobou. Nálezací soud však nevzal vůbec zřetele, jak zmateční stížnost právem vytýká, k rozporům ve zodpovídání se obžalovaného sama a k jeho původnímu doznání. Rozsudek při úvaze, že nebylo lze zjistiti, zda a kdy byla umluvena mezi stranami výhrada vlastnictví a které zásilky se výhrada ta týkala, nepřihlédl k původním údajům obžalovaného, že drůbež (z oněch posledních tří zásilek) považoval za statek jemu svěřený, ježto v účtech byla doložka, že jde o zboží dané do komise. Vždyť ke vzniku smlouvy komisionářské není třeba zvláštního výslovného ujednání smluvních stran; stačí již takové jejich jednání, které poukazuje na jejich shodnou vůli uzavřítí smlouvu toho druhu. Zaslala-li Kateřina B-ová, po případě manželé D-ovi obžalovanému drůbež a účet za ni s doložkou »zboží do komise«, přijal-li je obžalovaný, aniž se proti tomuto závazku ohradil, znaje jeho význam, naopak, jak doznává, »betrachtete das Geflügel als anvertrautes Gut«, může tato skutečnost býti dostačujícím průkazem srovnalé vůle smluvních stran. Ony skutečnosti rozsudkem pominuté dotýkají se takto nejen základu rozsudku, zda obžalovaný přijal drůbež do komise a zda o tomto právním stavu též věděl, nýbrž mohou mítí též vliv na otázku zlého úmyslu, an obžalovaný drůbež podle vlastního doznání až na nepatrnou část rozprodal, peníze si však ponechal a zadržel.

Avšak zmatek podle čís. 4 § 281 tr. ř. jest opodstatněn. Zmatek ten spatřuje stížnost v tom, že byl zamítnut návrh veřejného obžalobce, by byl slyšen jako znalec obchodník s drůbeží o tom, zda a pokud údaje obžalovaného ohledně zkrmeného množství odpovídají pravdě. Pod trestní předpis o zpronevěře spadá ovšem i komisionář, jenž výtěžek za zboží do komise mu dané ve zlém úmyslu podle § 183 tr. zák. předpokládáním za sebou zadrží nebo si přivlastní. Předmětem zpronevěry jest tu výtěžek za zboží do komise dané po odečtení skutečných výloh komisionáře, do nichž lze započítati i útraty udržování komisního zboží v dobrém stavu. Byla-li zbožím živá zvířata, náležejí k těmto výlohám nepochybně i útraty krmení. Obžalovaný byl tudíž oprávněn (nebylo-li jinak ujednáno, což rozsudek nezjišťuje) odečísti si z výtěžku za drůbež jemu do komise danou prokážitelné výlohy, jež mu nastaly jejím chováním a krmením až do jejího prodeje. Nálezací soud však nezjistil, zda a v jaké výši obžalovaný výlohy ty měl, spokojiv se jen jednostrannou obhajobou obžalovaného, jež nebyla ani žádnými průvody podepřena, a zamítl návrh veřejného obžalobce, směřující k zjištění výloh těch a jejich výše. Tím byly porušeny zásady trestního řízení, jichž šetřiti káže podstata řízení, kterým se zabezpečuje trestní stíhání, a jest proto dán uplatňovaný zmatek podle čís. 4 § 281 tr. ř.

Čís. 4178.

Přečinu podle § 27 zákona o nekalé soutěži může se dopustiti každý, i nesoutěžitel; musí tak činiti vždy za účelem soutěže, jeho jednání musí

směřovati k tomu, by posice zlehčovaného podniku byla v soutěži se-
slabena.

Pachatel nemusí mítí zájem na konkurenčním podniku; může jej
zlehčovati (za účelem soutěže) i z jiných důvodů a pohnutek (závist,
pomstychtivost).

Není třeba, by škoda ze zlehčování podniku zlehčovanému skutečně
vznikla; stačí již možnost škody jako následek zlehčovacích údajů.

Přečin podle § 27 zák. čís. 111/1927 není deliktem výsledečným, ný-
brž ohrožovacím.

Stěžuje-li se nebo podkopává-li se podnikateli úvěr, seslabuje se jeho
posice v poměru soutěžitelském.

Zásada platná v řízení pro urážky na cti, že jest obžalovanému ulo-
ženo, by tvrdil a dokázal pravdivost (pravděpodobnost) závadných
tvrzení, neplatí v trestním řízení o nekalé soutěži.

Nedostatek důvodů ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř.

(Rozh. ze dne 23. května 1931, Zm II 60/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení
zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uher-
ském Hradišti ze dne 18. prosince 1929, jímž byl stěžovatel uznán vin-
ným přečinem zlehčování podle § 27 zákona ze dne 15. července 1927,
čís. 111 sb. z. a n. Podle § 290 tr. ř. zrušil však rozsudek nalézacího
soudu v celém rozsahu, a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu pro-
jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Přečinu podle § 27 zákona o nekalé soutěži může se dopustiti, jak
vyplývá jasně ze slov zákona »kdo za účelem soutěže«, každý, tedy i ne-
soutěžitel, ovšem musí tak činiti vždy za účelem soutěže, t. j. jeho jed-
nání musí směřovati k tomu, by posice zlehčovaného podniku byla v sou-
těži se slabena. Pachatel nemusí mítí ani zájem na konkurenčním pod-
niku; může konkurenční podnik zlehčovati (ovšem vždy za účelem sou-
těže) i z jiných důvodů a pohnutek, jako ze závisti, z pomstychtivosti
atd. Z toho plyne, že pachatelem mohl býti i obžalovaný bez ohledu na
to, zda jeho manželka měla podnik konkurující zlehčovanému podniku
čili nic. Tím stávají se bezpředmětnými veškeré vývody stížnosti, jimiž,
uplatňujíc zmateční důvod podle § 281 čís. 5 tr. ř., dokazuje, že obžalo-
vaný neměl zájem na podniku své manželky, an podnik ten byl pronajat
jiné osobě, a že obžalovaný sám soutěžitelem nebyl. Zjištění soudu, že
obžalovaný napsal, pokud se týče dal napsati korespondenční lístky fir-
mě B. a firmě L. »za účelem soutěže«, napadá stížnost, dokazujíc tím
správnost obhajoby obžalovaného, že nejednal za účelem soutěže, nýbrž,
by ony firmy informoval, by nepřišly u soukromého obžalobce o peníze,
jednak s hlediska zmatečního důvodu podle § 281 čís. 4 tr. ř., jednak
s hlediska zmatečního důvodu podle § 281 čís. 5 tr. ř. S hlediska onoho

vytýká, že nebylo vyhověno návrhu stěžovatelovu na výslech svědků Rudolfa S-ého, Miloše S-y, Tomáše B-a a Antonína C-e, pokud se týče, že nebylo o návrhu tom rozhodnuto. Návrh na výslech těchto svědků byl právem zamítnut, ani měli býti svědci ti slyšeni o různých zamýšlených, avšak neuskutečněných koupích a podnicích soukromého obžalobce, nasvědčujících jeho finanční slabosti, nebyli však vedeni o těch údajích o situaci soukromého obžalobce, jež byla uvedena v závadných třech anonymních korespondenčních lístcích, nýbrž o okolnostech úplně jiných, s tvrzením na oněch lístcích naprosto nesouvisejících. S hlediska druhého vytýká stížnost dotyčným zjištěním jednak nedostatek důvodů, jednak neúplnost, an soud nehodnotil výpověď Jaroslava Ž-a, že Ž-ovi a obžalovanému šlo jen o informování řečených firem, by nepřišly o peníze. Než soud uvádí pro dotyčné své předsvědčení, že totiž obžalovaný psal (dal napsati) ony tři lístky řečeným firmám za účelem soutěže, důvody nejen obsáhlé, nýbrž i logické, a nejsou dotyčné vývody stížnosti větším dílem ničím jiným než nepřipustným brojením proti hodnotění průvodů nalézacím soudem. Obžalovaný netvrdil, že nevěděl, že soukromý obžalobce požívá úvěru u řečených firem, a nemusil soud zvláště ještě odůvodňovati, že obžalovanému tato okolnost byla známa, nanejmeně an zjišťuje na základě vlastních údajů obžalovaného, že obžalovaný poměry soukromého obžalobce znal, a ana se svědkem Ž-em potvrzená obhajoba obžalovaného nesla k tomu, že jim šlo o to, by firmy informovali, by nepřišly o peníze. Výpovědi Ž-ovou se soud zabýváti nemusil, neboť Ž. udal jen to, co mu obžalovaný o svém úmyslu řekl. Obžalovaný však mohl před Ž-em svůj úmysl zakrývati a sděliti mu jiný úmysl, než pravý, totiž úmysl soukromého obžalobce v soutěži poškoditi. Pro to, že obžalovaný tento úmysl měl, měl soud dosti závažných důvodů, svědčících i tomu, že obžalovaný Ž-ovi svůj pravý úmysl sděliti nechtěl. Jakým úmyslem Ž. byl veden, je pro posouzení viny stěžovatelovy lhostejné. Ke skutkové podstatě přečinu podle § 27 zákona o nekalé soutěži není potřebí, by škoda ze zlehčování podniku zlehčovanému skutečně vznikla. Přečin ten není deliktem výsledečným, nýbrž ohrožovacím (stejně Rosenthal, str. 332); stačí již možnost škody jako následek zlehčovacích údajů. Čeho se údaje ty musí týkati, uvedeno v § 2 odst. 2 zákona o nekalé soutěži, jenž jest v § 27 téhož zákona citován. Tam se mimo jiné uvádějí jako takové údaje, týkající se poměrů majetkových a úvěrových, o něž podle rozsudečných zjištění v souzeném případě šlo. Každý obchodník a podnikatel až na nepatrné výjimky je nucen počítati s úvěrem. Stěžuje-li se nebo podkopává-li se podnikateli úvěr, seslabuje se jeho pozice v poměru soutěžitelském, an je pak nucen opatřovati si úvěr za podmínek proti jiným soutěžitelům nepříznivějších, musí vyráběti nebo prodávati draže, nebo se vůbec podnikání vzdáti. Nalézací soud zjistil tuto způsobilost zlehčovacích údajů obžalovaného. Tato zjištění napadá stížnost s hlediska zmatečného důvodu § 281 čís. 5 tr. ř. výtkou nedostatku důvodů, ano není v rozsudku uvedeno, z čeho jest zřejmo, že by se pro případ pravdivosti údajů stěžovatelových musily obě firmy domáhati zaplacení zboží jim na úvěr daného, a s hlediska

§ 281 čís. 4 tr. ř. vytýkajíc, že nebyl připuštěn důkaz výsledkem informovaných zástupců firem B. a L. o tom, že tyto firmy obchodní spojení se soukromým obžalobcem nepřerušily, obdrževše korespondenční listky, takže soukromý obžalobce škodu neutrpěl a utrpěti nemohl, a Ferdinanda V-y o tom, že mu soukromý obžalobce řekl, že nemohl žádnou škodu utrpěti, že firmy L. a B. na to nic nedaly, že chce obžalovaného potahati. Stížnost není ani tu v žádném směru odůvodněna. Soud není povinen uváděti důvody pro samozřejmé okolnosti. Zmatek podle § 281 čís. 5 tr. ř. pro chybné důvodů je dán jen, nejsou-li pro zjištění soudu a pro jeho přesvědčení o vině nebo nevině obžalovaného žádné důvody, nebo důvody nehovící pravidlům logiky. Není však dán, zdají-li se důvody ty býti stěžovateli nedostatečnými. Soud zamítl právem nabízené důkazy, neboť týkají se nezávažných okolností. I když řečené firmy se žalobcem styky nepřerušily, není tím ještě řečeno, že poskytované úvěry neomezily, nebo že za ně nežádaly záruky, a, i kdyby se byl soukromý obžalobce vyjádřil tak, jak uvedeno, nepadalo by to na váhu, neboť, nehledíc k tomu, že soukromý obžalobce u soudu udal, ovšem ne jako svědek, nýbrž jen ad informandum, že byl tímto jednáním poškozen, byl by se opačným vyjádřením sám ve svém podnikání poškodil. Ostatně by pachatele vyvíňovala jen abstraktní nezpůsobilost údajů škodu způsobiti, nikoliv nezpůsobilost konkrétní. Bylo proto zmateční stížnost zavrhnouti.

Přezkoumav napadený rozsudek podle § 290 tr. ř., shledal však zrušovací soud, že bylo trestního zákona v neprospěch obžalovaného nesprávně použito ve směru stížností neuplatňovaném, an rozsudek nalézacího soudu nezjistil objektivní nepravdivost údajů obžalovaného v korespondenčních listkách, a dospěl k zjištění o vědomí jejich nepravdivosti jen zřejmým omylem, že důkaz pravdy k tomuto bodu náleží obžalovanému. Otázkou objektivní nepravdivosti údajů obžalovaného se nalézací soud vůbec nezabýval, vycházeje při ostatních zjištěních z předpokladu, že udání ta jsou nepravdivá, aniž by jejich objektivní nepravdivost vůbec zjišťoval, a uváděl důvody, proč k tomu závěru dospěl. Vědomí obžalovaného o nepravdivosti těchto údajů nalézací soud sice zjišťuje, a dospívá ke zjištění tomu proto, že se obžalovaný ani nepokusil nabídnouti o nich důkaz pravdy a že dobře znal hospodářské poměry soukromého obžalobce. Z těchto okolností bylo by lze usuzovati na vědomí obžalovaného o nepravdivosti údajů, a to i, kdyby šlo jen o dolus eventualis, jen, kdyby byl nalézací soud napřed zjistil, že zprávy ty byly objektivně nepravdivé, což však rozsudek neučinil. Rozsudek nalézacího soudu dospívá však ke zjištění vědomí obžalovaného o nepravdivosti jeho údajů z mylného právního názoru, že jest obžalovanému, jako v řízení pro urážky na cti (§ 490 tr. zák.) uloženo, by tvrdil a dokázal skutečnosti, vylučující jeho vinu (trestnost), najmě pravdivost neb aspoň t. zv. pravděpodobnost závadných tvrzení, a že obžalovaný tak neučinil. Tato zásada však v trestním řízení o nekalé soutěži neplatí, nýbrž, pokud lze vzhledem k zásadě oficiálnosti a pravdy materiální, platné pro obor trestního řádu, mluvíti vůbec o formálním břemenu průkazním,

jest primerním důkaz se strany obžalobcovy, a na něm záleží, by byl proveden důkaz obžalovací (viz rozh. čís. 3475 sb. n. s.). Nalézací soud se však těmito otázkami jednak vůbec nezabýval, jednak vycházel z mylného právního názoru, a zatížil tím rozsudek zmatečností po stránce hmotněprávní podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., k níž jest hleděti z moci úřední (§ 290 tr. ř.). Bylo proto rozsudek zrušiti a věc vrátiti soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 4179.

Pokud jsou proletářské obranné formace (P. A. F.) komunistické strany tajnou organizací ve smyslu § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. a pokud jejich zřizování jest zločinem nedovoleného ozbrojování podle § 13 čís. 1 odst. 3 a čís. 2 zák. na ochr. rep.

S hlediska posl. věty odst. 2 § 281 tr. ř. stačí výhrada zmateční stížnosti po prohlášení průvodního řízení za skončené, bylo-li usnesení, zamítající průvodní návrh veřejného obžalobce, prohlášeno až současně s oním usnesením.

(Rozh. ze dne 28. května 1931, Zm I 455/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 1. dubna 1930, jímž bylo podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěno osm obžalovaných z obžaloby pro zločin nedovoleného ozbrojování podle § 13 čís. 1 odst. 3 a 2 zák. na ochranu republiky z 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., a pro přečin sdružování státu nepřátelského podle § 17 čís. 1 cit. zák., zrušil napadený rozsudek a věc odkázal na nalézací soud, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Předem jest uvést, že státní zastupitelství vyhovělo předpisu § 281 odst. 2 tr. ř., an si veřejný obžalobce ihned, když bylo prohlášeno usnesení zamítající jeho průvodní návrhy, vyhradil zmateční stížnost, a je nerozhodné, že tak učinil teprve, když průvodní řízení prohlášeno za skončené, neboť prohlášení obou usnesení stalo se současně a veřejný obžalobce nesměl předsedu rušiti v jeho projevech, a mohl mluvit, až dostal slovo (§ 232 tr. ř.). Státní zastupitelství uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 4, 5, 9 a) § 281 tr. ř. Důvod čís. 4 spatřuje v tom, že nalézací soud zamítl návrh veřejného obžalobce, by byly opatřeny spisy Tk 753/27 a Tk 2631/27 krajského soudu v Litoměřicích a Tk 2034/27 krajského soudu v Mostě a, nebude-li mu vyhověno, by byl slyšen Rudolf F. jako svědek o účelu, povaze a podstatě P. A. F., a by byl dále slyšen S. jako svědek o okolnostech uvedených svědkem B-ým. Státní zastupitelství právem vytýká, že mělo býti vyhověno těmto návrhům. Soud nalézací projevuje mínění, že účastněným osobám nebyl úplně